

Jógvan K. Mørkøre vísir øllum skuldsetingum um sabotasju aftur:

Forða ikki kommunum at sleppa av við skuld

– Tað eru ikki vit, sum sabotera royndirnar hjá Býarfelagnum at sanera kommunuskuldina. Tað var tvørturímóti ein býarkommuna, sum ikki kundi ganga við til eina avtalu undir teimum treytum, sum vóru. Partarnir eru ikki til at vika og tí hava vit víst á aðrar møguleikar, sigur Jógvan K. Mørkøre

ÁKI BERTHOLSEN

– Tað eru ikki vit, sum ligga í buktini.

– Men tá ið samráðingarnar stóðu fullkomiliga upp, hava vit loyvt okkum at vísa á eina gongd leið, sum eisini er ein langtíðarloysn.

Jógvan K. Mørkøre á Eiði avsannar púra avgjörður, at tað er Kommunufelagið, sum liggur í buktini og forðar fyri, at ein verulig loysn fæst á skuldarkreppuni hjá teimum ringast staddu kommunum.

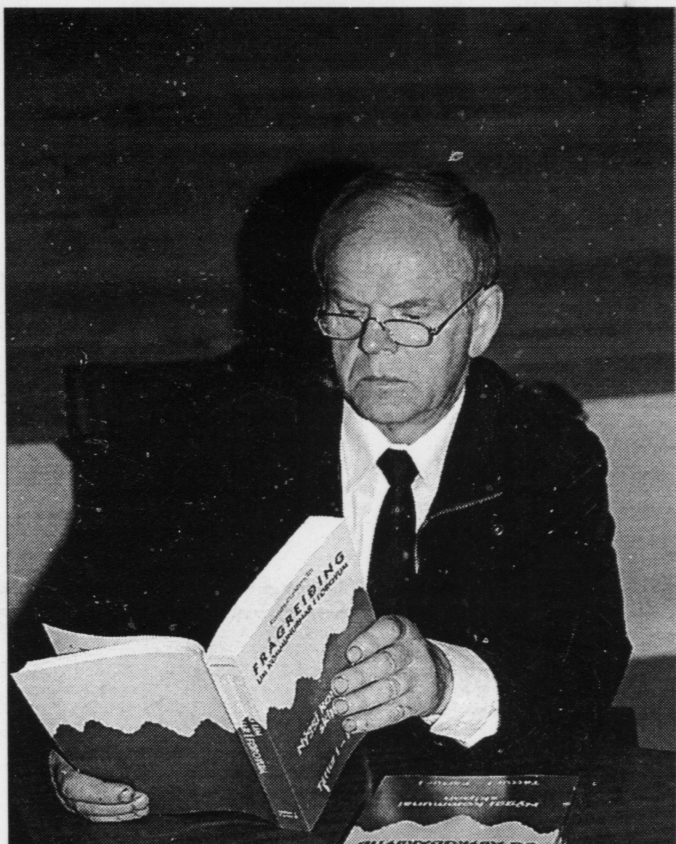
Bæði Heri Mortensen og Dan Nielsen á Tvøroyri hava í Sosialinum hvassliga funnist at Kommunufelagnum fyri leiklutin sum felagið hevur havt í royndunum at fáa eina loysn á skuldarkreppuni hjá teimum ringast staddu kommunum.

Teir átalaðu báðir, at Kommunufelagið fyrst hevði tikið undir við, at 81 milliónir blivu saneraðir av kommunuskuldini so at ongín kommuna kom at skylda meiri enn trýggjar álíkningar.

Eitt sindur av pengunum skuldi takast úr kommunala veðhaldslánsgrunninum, men restina skuldi landsstýrið leggja út.

Samráðingar hava verið millum Landsstýrið og Býarfelagið og sagt varð, at tað vóru ikki meiri enn 8-10 milliónir, sum skiltu partarnar, men tað var ikki hildið at verða nakar trupulleiki.

Samstundis vil Býarfelagið hava tann kommunala veðhaldsgrunnin avtiknan so at kommunurnar kunnu

– Ætlanin at sanerað kommunuskuldina líkist mest einum lótvinningi, hóast tað uttan iva fer at kennast sum ein lætti í fyrstu syft. Men tað ger eisini at sleppa Tórshavnar Kommunú nógv lættari burtúr lánikreppuni hjá kommununum, enn um tlaan bleiv um eina veruliga útjavning, sigur Jógvan K. Mørkøre, formaður í Kommunufelagnum

brúka peningin at niður-gjalda skuld við.

Kommunufelagið kúvendir

Men so skuldseta teir báðir tvøramenninir Kommunufelagið fyri at bráðliga at snara 180 stig.

Tí í einum uppriti til Landsstýrið um kommunuskuldina, sigur Kommunufelagið, at tað er skeivt at avskrivað skuld, í hvussu so er beinanvegin.

Samstundis vil kommunufelagið varðveita kreppulánsgrunnin, so at tær ringast staddu kommunurnar kunnu fáa stuðul úr honum at betal skuld niður við.

– Hetta er at taka tær ringast staddu kommunurnar til gísla og at brúka tær sum jarnbrot fyri at allar kommunurnar kunnu fáa eina betri avtalu, tá ið samráðingar aftur verða um kommunuskuldina í 2000, siga teir báðir tvøramenninir.

Tvørafólk hava tikið Kommunufelagnum hetta so illa upp, at eitt einmælt býráð hóttað beinleiðis við at melda Tvøroyrar Kommunú úr Kommunufelagnum, um tað ikki tekur uppritið aftur.

Tvøramenninir siga, at verður kommunusuldin ikki sanerað, fer seigþingningin av teimum ringast staddu kommununum at halda fram.

Gekk ongan veg

Formaðurin í Kommunufelagnum er alt annað enn samdur við tvøramenninir og hann vísir avgjörður skuldsetingum um sabotasju aftur.

Hann sigur, at tá ið sagt verður, at Kommunufelagið hevði tikið undir við eini sanering, verður helst sipað ein fund í Havn fyri umleið einum mánaða síðani.

– Tá var tosað um at loysa skuldarkreppuna hjá teim-

um ringast staddu kommununum við at sanera 81 milliónir av skuldini fyri at ongín kommuna skuldi skylda meiri enn trýggjar álíkningar.

– Ein partur skuldi takast úr kommunala kreppulánsgrunninum og síðani skuldi landsstýrið betala restina.

– Men landsstýrið gjørdi púra greitt, at tað vildi ikki betala meiri enn 25 milliónir av saneringini.

– Av tí sama skuldi 56 milliónir takast úr kommunala kreppulánsgrunninum. – Men hetta hevði ført við sær, at stovnsfæði í grunninum kom niður á 82 milliónir.

– Tað, sum kommunurnar sostatt høvdu fingið úr aftur grunninum, tá ið hann heldur uppat um tvey ár, var hvør sín part av 82 milliónum.

– Annars var upprunaliga ætlanin at stovnsfæði skuldi ikki fara niður um 100

milliónir.

– Men fundurin endaði úrslitaleysur, tá ið ein býráðsformaður, gjørdi púra greitt, at hann, vegna sítt býráð, ikki kundi gangavið til minni útgjald enn teirra part av upprunastovnsfæðinum uppá 100 milliónir.

Jógvan K. Mørkøre sigur, at sostatt var málið púra fastlæst og tað var ómøguligt at koma víðari eftir tí lestinum, tí landsstýrið var heldur ikki til at vika.

Máttu koma víðari

Formaðurin í Kommunufelagnum sigur, at fyri at koma víðari, hevur Kommunufelagið gjørt eitt uppskot um, hvussu kommunuskuldin kann loysast.

– Hetta er ein loysn, sum er betri fyri kommunurnar í longdini.

– Eftir okkara uppskotið, skal kreppulánsgrunnurin varðveittast og skal lata teimum ringast staddu kommununum stuðul til at gjalda skuld við.

– Hetta er eitt uppskot, sum ikki kostar teimum ringast staddu kommununum, meiri, enn saneringsloysnin ger.

Lótvinningur

Annars heldur formaðurin í kommunufelagnum, at saneringsloysnin líkist mest einum lótvinningi, hóast hon avgjört kundi kenst sum ein lætti í fyrstu syft.

– Saneringsloysnin hevði komið teimum ringast staddu kommununum niður á eina skuld uppá trýggjar álíkningar.

– Fyri eitt nú tvørafólk merkir tað framvegis, at tveir hava eina skuld uppá tveir 50.000 krónur uppá fólk.

Jógvan K. Mørkøre vísir í hesum sambandi á, at bæði í Havn og í Klaksvík kom panikkur í, tá ið skuldin nærkaðist 40.000 krónur uppá fólk.

– Eg veit ikki, um tvørafólk fáa eina nóg góða nóg góða avtalu um restina av kommunuskuldini, tá ið hon stendur einsamøll við eina skuld uppá 50.000 kr. uppá fólk, heldur enn fara til samráðingarborðið saman við øllum hinum kommununum, við einum sterkum veðhaldsgrunninum í rygginum, sigur formaðurin í Kommunufelagnum.

Hann vísir eisini á, at Kommunufelagið hevur lagt hugskotið fyri lirnirnar í umboðsráðnum.

– Og har var ein óvæntað góð undirtøka fyri eini langtíðarloysn, sigur hann.

– So okkara eygum er málið als ikki lídugt og vit fara at arbeiða víðari við tí.

Men Jógvan K. Mørkøre heldur, at tað er óklókt at melda seg úr Kommunufelagnum, soleiðis sum Tvøramenn hava hóttað við.

– Tað fer ikki at gera tað lættari at finna eina loysn.

Annars vísir hann á, at tað hava verið nógvir fundir í Kommunufelagnum um kommunuskuldina.

– Men vit hava saknað Tvøroyrar Býráð og býráðsformannin á hesum fundum.

– Og eg eri sannførdur um, at hevði Tvøroyrar Býráðið virknari lut í arbeiðnum hjá Kommunufelagnum, skuldi viðvíkjandi, hevði málið verið komið nógv longri, enn tað er.

Havnin sleppur ov lætt

Men tá ið talan er um ein lótvinning, hví heldur tú so, at kommunurnar í Býarfelagnum heldur vilja hava saneringsloysnina?

– Eg haldi, at Havnin t.d. er so heit fyri saneringsloysnini, tí hetta er ein máti hjá Tórshavnar Kommunú at sleppa so blígt sum gjørligt burtúr kreppuni hjá teimum mest skuldartyngdu kommununum.

Jógvan K. Mørkøre sigur, at ført hevur verið fram, at vit mugu fáa saneringina nú, fyri at fáa eina útjavning ímillum kommunurnar so at skattaprosentið ikki verður alt ov ymiskt.

– Í Tórshavnar Býráð vilja tey heldur enn fegin hava hesa saneringsloysnina, tí hon leggur upp til, at 81 milliónir verða saneraðar her og nú, sum ein endalig loysn á trupulleikanum við kommunuskuldina.

– Hinvegin trúgvi eg onki uppá, at Tórshavnar Býráð veruliga er so altráð eftir eini kommunalari útjavning, soleiðis sum mong halda.

– Tí tað er ein royndur lutur, at tað verður Havnar Kommunú, sum kemur at bera størsta partin av eini útjavning.

– Men verður saneringsloysnin, kostar Tórshavnar Kommunú 20 milliónir einaferð með alla, og so eru teir leysir av teimum kreppuraktu kommununum. – Hinvegin hevði ein verulig útjavning kanska komið at kosta Havnar Kommunú somu upphædd á hvørtjóm ári.

Órættvís umtala

Annars minnir formaðurin í Kommunufelagnum á, at hann longu fyrst í áttátíðunum ávaraði um gongdina í Suðuroynni og vísti á trupulleikan, sum tvøramenn nú vísa á, nevnliga, at tað unga fólk fór ikki at stóðast.

– Longu tá, nevndi eg møguleikan fyri eini kommunalari útjavning fyri at hjálpa Suðuroynni, og øðrum plássum, sum vóru hóttað av fráflyting og afturgongd.

– Tí má eg víðganga, at eg feli bæði meg, og Kommunufelagið, rættliga órættvíst umtalaðan í hesum døgum, leggur hann afturat.